

מקורות הסיפור:

תלמוד בבלי, מסכת תענית, דף כג, עמוד א-עמוד ב.
אבא חלקיה בן בנו של חוני המעגל היה,
וכשהיה העולם נצרך לגשמים היו
החכמים משגרים אצלו,
ובקש רחמים ויגדו גשמים.

פעם אחת נצרך העולם לגשמים.
שגרו אצלו שני תלמידי חכמים שיבקש רחמים.
באו לביתו ולא מצאוהו.
הלכו אצלו לשדוה ומצאוהו שהוא עוזר.
נתנו לו שלום - ולא הסביר להם פניו.
לערב לקט עצים,
והיה טעון העצים והמעדר על כתפו אחת
וטליתו על כתפו שניה.
כל הדרך לא היה נועל מנעליו,
כשהגיע למים נעל מנעליו.
כשהגיע לבין קוצים וברקנים הגביה בגדיו.
כשהגיע לעיר יצאה אשתו כשהיא מקושטת,
וכשהגיע לביתו נכנסה אשתו תחלה,
ואחר כך נכנס הוא,
ואחר כך נכנסו החכמים.
ישב לסעד ולא אמר לחכמים: "באו וסעדו".
פרס פת לתינוקות.
לגדול נתן פרוסה אחת ולקטן - שתיים.

אמר אבא חלקיה לאשתו: יודע אני שלא באו אצלי
החכמים אלא בשיביל גשמים,
נעמד ונעלה לעליה ונבקש רחמים,
אפשר שיתרצה הקדוש ברוך הוא ויגדו גשמים,
ולא נחזיק טובה לעצמנו.
עלו לעליה.
עמד הוא בזוית זו ואשתו בזוית זו ובקשו רחמים.
קדם ועלה ענן מצד זוית של אשתו.

כשירד אמר להם: ברוך המקום שלא הצריך אתכם
לאבא חלקיה.
אמרו לו: יודעים אנו שהגשמים בזכותך ירדו,
אלא יפרש לנו מר דברים אלו שהם תמוהים לנו:
מפני מה פשנתנו לך שלום לא הסברת לנו פנים?
אמר להם: שכיר יום הייתי ואמרתי: לא אתבטל.
- מפני מה היית טעון העצים על כתף זו והטלית
על כתף אחרת?
- טלית שאולה הייתה, על מנת כך השאילוה לי ועל
מנת כך לא השאילוה לי.
- מפני מה כל הדרך לא נעלת מנעלים וכשהגעת
למים נעלת?
- כל הדרך אני רואה, במים אין אני רואה.
- מפני מה כשהגעת לקוצים וברקנים הגביה
בגדיך?
- זה מעלה ארוכה וזה אין מעלה ארוכה.
- מפני מה כשהגעת לעיר יצאה אשתך מקושטת?

- כדי שלא אתן עיני באישה אחרת.
- מפני מה נכנסה אשתך תחלה ואתה אחריה ואחר
כך אנו נכנסנו?
- משום שאין אתם בדוקים לי.
- כשישבת לסעד מפני מה לא אמרת לנו: "בואו
וסעדו"?
- משום שלא הייתה פתי מרבה ואמרתי: אל יחזיקו
לי חכמים טובה בחנם.
- מפני מה נתת לתינוק גדול פרוסה אחת ולקטן -
שתיים?
- זה יושב בבית וזה - בבית המדרש.
- מפני מה קדם ועלה הענן מצד זוית אשתך ואחר
כך מצד זוית שלך?
- משום שהאשה מצויה בבית ונותנת פת לעני
וקרובה הנאתו;
ואני נותן מעות לעני ואין הנאתו קרובה.